

HAUKIPUTAAN LUKION OPPIKIRJAT LUKUVUONNA 2016 - 2017

Äidinkieli

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
Äi01	<i>Tekstit ja vuorovaikutus</i>	<i>Karhumäki – Kouki; Jukola, Tekstioppi ja lisäksi kurssivihko Jukola 1 Tekstit ja vuorovaikutus</i>	<i>SanomaPro</i>
Äi02	<i>Kieli, kulttuuri ja identiteetti</i>	<i>sama kuin edellä ja lisäksi kurssivihko Jukola 2, Kieli, kulttuuri ja identiteetti</i>	<i>SanomaPro</i>
Äi03	<i>Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa</i>	<i>sama kuin edellä ja lisäksi kurssivihko Jukola 3, Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa</i>	<i>SanomaPro</i>
Äi4	Tekstit ja vaikuttaminen	Haapala ym; Särmä, Suomen kieli ja kirjallisuus (ei tehtävävihkoa)	Otava
Äi5	Teksti, tyyli ja konteksti	oppikirja sama kuin edellä, lisäksi Tehtävävihko Särmä 5 Tehtäviä	Otava
Äi6	Kieli, kirjallisuus ja identiteetti	oppikirja sama kuin edellä	
Äi7	Puheviestinnän taitojen syventäminen	Ei oppikirjaa	
Äi8	Tekstitaitojen syventäminen	Tehtävävihko Särmä 8 Tehtäviä	Otava
Äi9	Kirjoittaminen ja nykykulttuuri	Ei oppikirjaa	
Äi10	Sukellan kirjallisuuteen	Ei oppikirjaa	
Äi0	Äidinkielen perustaidot	Ei oppikirjaa	

Ruotsi

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
RUB11	<i>Minun ruotsini</i>	<i>Focus, kurs 1: Minun ruotsini (RUB11)</i>	<i>Otava</i>
RUB12	<i>Hyvinvointi ja ihmissuhteet</i>	<i>Focus, kurs 2: Hyvinvointi ja ihmissuhteet (RUB12)</i>	<i>Otava</i>
RUB0	<i>Ruotsin kielen perustaidot</i>	<i>sama kirja kuin kurssilla 1</i>	
RUB3	Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa	Blom-Hyypiä-Kaunisto-Paasonen-Salonen: Galleri Kurs 3	Otava
RUB4	Elämää yhdessä ja erikseen	Blom-Kaunisto-Paasonen-Salonen-Hyypiä: Galleri Kurs 4	Otava
RUB5	Elinympäristömme	Blom-Kaunisto-Paasonen-Salonen: Galleri Kurs 5	Otava
RUB6	Puhu ja ymmärrä paremmin	Blom-Kaunisto-Paasonen ; Galleri Kurs 6	Otava
RUB7	Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen	Blom-Kaunisto-Paasonen ; Galleri Kurs 7	Otava
RUB8	Ruotsin kuuntelu	Ei oppikirjaa	
RUB9	Ruotsin kirjoittaminen	Ei oppikirjaa	
RUB10	Abikurssi	Ei oppikirjaa	

Englanti

	<i>Kurssi</i>		<i>Kust.</i>
ENA0	<i>Englannin kielen perustaidot</i>	<i>Iskanius-Moilanen-Ontero-Harrison; Take off!</i>	<i>Otava</i>
ENA01	<i>Englannin kieli ja maailmani</i>	<i>Karapalo, Keltto ym; Insights 1</i>	<i>Otava</i>
ENA02	<i>Ihminen verkostoissa</i>	<i>Karapalo, Keltto ym; Insights 2</i>	<i>Otava</i>
ENA03	<i>Kulttuuri-ilmioitä</i>	<i>Karapalo, Keltto ym; Insights 3</i>	<i>Otava</i>
ENA4	<i>Yhteiskunta ja ympäröivä maailma</i>	<i>McWhirr etc; Open Road Course 4</i>	<i>Otava</i>
ENA5	<i>Kulttuuri</i>	<i>McWhirr etc; Open Road Course 5</i>	<i>Otava</i>
ENA6	<i>Tiede, talous ja tekniikka</i>	<i>McWhirr etc; Open Road Course 6</i>	<i>Otava</i>
ENA7	<i>Luonto ja kestävä kehitys</i>	<i>Karapalo etc; Open Road Course 7</i>	<i>Otava</i>
ENA8	<i>Puhu ja ymmärrä paremmin</i>	<i>Karapalo etc; Open Road Course 8</i>	<i>Otava</i>
ENA9	<i>Englannin kuuntelu</i>	<i>Ei oppikirjaa</i>	
ENA10	<i>Englannin kirjoittaminen</i>	<i>Ei oppikirjaa</i>	
ENA11	<i>Abikurssi</i>	<i>Mäki-Silk; Abienglanti</i>	<i>Otava</i>

Saksa, B2

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
SAB21	<i>Elämän tärkeitä asioita</i>		
SAB22	<i>Monenlaista elämää</i>		
SAB23	<i>Hyvinvointi ja huolenpito</i>	<i>Bär, Paul ym; Magazin.de 3</i>	<i>Otava</i>
SAB24	<i>Opiskelu ja tulevaisuuden-suunnitelmat</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 4</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB25	<i>Kulttuuri</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 5</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB26	<i>Yhteinen maapallomme</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 6</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB27	<i>Tiede ja tekniikka</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 7-8</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB28	<i>Luonto ja kestävä kehitys</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 7-8</i>	<i>SanomaPro</i>

Saksa, B3

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
SAB31	<i>Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen</i>	<i>Bär, Paul ym; Magazin.de 1</i>	<i>Otava</i>
SAB32	<i>Matkalla maailmassa</i>	<i>Bär, Paul ym; Magazin.de 2</i>	<i>Otava</i>
SAB33	<i>Elämän tärkeitä asioita</i>	<i>Bär, Paul ym; Magazin.de 3</i> <i>sama kirja käytössä myös kurssilla SB2 1</i>	<i>Otava</i>
SAB34	<i>Meillä ja muualla</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 2</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB35	<i>Ennen ja nyt</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 3</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB36	<i>Opiskelu ja tulevaisuuden-suunnitelmat</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 4</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB37	<i>Kulttuuri</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 5</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB38	<i>Yhteinen maapallomme</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 6</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB39	<i>Aktiivinen kansalainen</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 7-8</i>	<i>SanomaPro</i>
SAB310	<i>Kohti kirjoituksia</i>	<i>Dahlmann-Halsti ym: Gute Idee 7-8</i>	<i>SanomaPro</i>

Matematiikka, pitkä

Laskinohjelman hankinnasta ilmoitetaan syksyllä.

Kaikki opiskelijat hankkivat MAOL-[taulukot](#) -taulukkokirjan

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
<i>Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus (kaikille pakollinen)</i>			
MAY01	<i>Luvut ja lukujonot</i>	<i>Yhteinen tekijä Lukion matematiikka 1</i>	<i>SanomaPro</i>
MAA02	<i>Polynomifunktiot ja -yhtälöt</i>	<i>Tekijä Pitkä matematiikka 2</i>	<i>SanomaPro</i>
MAA03	<i>Geometria</i>	<i>Tekijä Pitkä matematiikka 3</i>	<i>SanomaPro</i>
MAA04	<i>Vektorit</i>	<i>Tekijä Pitkä matematiikka 4</i>	<i>SanomaPro</i>
MAA11	<i>Lukuteoria ja todistaminen</i>	<i>Oppikirja ilmoitetaan myöhemmin</i>	
MAA16	<i>Pitkän matematiikan opiskelutaidot</i>	<i>Ei erillistä oppikirjaa</i>	
MAA5	Vektorit	Laudatur 5, Vektorit	Otava
MAA6	Todennäköisyys ja tilastot	Laudatur 6, Todennäköisyys ja tilastot	Otava
MAA7	Derivaatta	Laudatur 7, Derivaatta	Otava
MAA8	Juuri ja logaritmifunktiot	Laudatur 8, Juuri ja logaritmifunktiot	Otava
MAA9	Trigonometriset funktiot ja lukujonot	Laudatur 9, Trigonometriset funktiot ja lukujonot	Otava
MAA10	Integraalilaskenta	Laudatur 10, Integraalilaskenta	Otava
MAA11	Lukuteoria ja logiikka	Laudatur 11, Lukuteoria ja logiikka	Otava
MAA12	Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä	Laudatur 12, Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä	Otava
MAA13	Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi	Laudatur 13	
MAA14	Pitkän matematiikan kokonaiskuva	Hautajärvi-Ottelin ym: ABI pitkä matematiikka ja ABI pitkä matematiikka, ratkaisut	Otava

Matematiikka, lyhyt

Laskinohjelman hankinnasta ilmoitetaan syksyllä.

Kaikki opiskelijat hankkivat MAOL-[taulukot](#) -taulukkokirjan

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
<i>Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus (kaikille pakollinen)</i>			
MAY01	<i>Luvut ja lukujonot</i>	<i>Yhteinen tekijä Lukion matematiikka 1</i>	<i>SanomaPro</i>
MAB02	<i>Lausekkeet ja yhtälöt</i>	<i>Tekijä Lyhyt matematiikka 2</i>	<i>SanomaPro</i>
MAB03	<i>Geometria</i>	<i>Tekijä Lyhyt matematiikka 3</i>	<i>SanomaPro</i>
MAB11	<i>Lyhyen matematiikan opiskelutaidot</i>	<i>Ei erillistä oppikirjaa</i>	
MAB4	Matemaattinen analyysi	Variaabeli 4, Matemaattinen analyysi	Otava
MAB5	Tilastot ja todennäköisyys	Variaabeli 5, Tilastot ja todennäköisyys	Otava
MAB6	Matemaattisia malleja 2	Variaabeli 6, Matemaattisia malleja II	Otava
MAB7	Talousmatematiikka	Variaabeli 7, Talousmatematiikka	Otava
MAB8	Matemaattisia malleja 3	Variaabeli 8, Matemaattisia malleja III	Otava
MAB9	Lyhyen matematiikan yhteenveto	Heinonen ym: Abi lyhyt matematiikka ja Abi lyhyt matematiikka, ratkaisut	Otava

Biologia

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
BI01	<i>Elämä ja evoluutio</i>	<i>BIOS 1 Elämä ja evoluutio</i>	SanomaPro
BI02	<i>Ekologia ja ympäristö</i>	<i>BIOS 2 Ekologia ja ympäristö</i>	SanomaPro
BI3	Ympäristöekologia	LUKION BIOLOGIA Ympäristöekologia	OTAVA
BI4	Ihmisen biologia	LUKION BIOLOGIA Ihmisen biologia	OTAVA
BI5	Bioteknologia	BIOLOGIA. Geeni ja biotekniikka	SanomaPro
BI6	Biologian ja maantieteen kertauskurssi	YO Maantiede (Lukion maantieteen kertauskirja) ja YO Biologia (Lukion biologian kertauskirja)	SanomaPro

Maantiede

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
GE01	<i>Maailma muutoksessa</i>	<i>GEOS 1 Maailma muutoksessa</i>	SanomaPro
GE2	Yhteinen maailma	Geos 2, Yhteinen maailma	SanomaPro
GE3	Riskien maailma	GEOS 3, Haasteiden maailma	SanomaPro
GE4	Aluetutkimus	GEOS 4, Aluetutkimus	SanomaPro
BI6	Biologian ja maantieteen kertauskurssi	YO Maantiede (Lukion maantieteen kertauskirja) ja YO Biologia (Lukion biologian kertauskirja)	SanomaPro

Fysiikka

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
FY01	<i>Fysiikka luonnontieteenä</i>	<i>oppikirja ilmoitetaan syksyllä 2016</i>	
FY02	<i>Lämpö</i>	<i>Lehto-Maalampi ym: Fysiikka 2 Lämpö (LOPS2016)</i>	SanomaPro
FY03	<i>Sähkö</i>	<i>Lehto-Maalampi ym: Fysiikka 3 Sähkö (LOPS2016)</i>	SanomaPro
FY4	Liikkeen lait	Hatakka-Saari-Sirviö ym; Physica 4	SanomaPro
FY5	Pyöriminen ja gravitaatio	Hatakka-Saari-Sirviö ym; Physica 5	SanomaPro
FY6	Sähkö	Hatakka-Saari-Sirviö ym; Physica 6	SanomaPro
FY7	Sähkömagnetismi	Hatakka-Saari-Sirviö ym; Physica 7	SanomaPro
FY8	Aine ja säteily	Hatakka-Saari-Sirviö ym; Physica 8	SanomaPro
FY9	Fysiikan yhteenveto	YO fysiikka + ratkaisukirja	SanomaPro
FY10	Fysiikan tutkimuskurssi 1	Ei oppikirjaa	
FY11	Fysiikan tutkimuskurssi 2	Ei oppikirjaa	

Kemia

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
KE01	<i>Kemiaa kaikkialla</i>	<i>Mooli 1, Kemiaa kaikkialla</i>	Otava
KE02	<i>Ihmisen ja elinympäristön kemiaa</i>	<i>Mooli 2, Ihmisen ja elinympäristön kemiaa</i>	Otava
KE7	<i>Kemian työkurssi</i>	<i>Ei oppikirjaa</i>	
KE3	Reaktiot ja energia	Lehtiniemi-Turpeenoja: Mooli 3, Reaktiot ja energia, uusi painos	Otava
KE4	Metallit ja materiaalit	Lehtiniemi-Turpeenoja: Mooli 4, Metallit ja materiaalit, uusi painos	Otava
KE5	Reaktiot ja tasapaino	Lehtiniemi-Turpeenoja; Mooli 5, Reaktiot ja tasapaino	Otava
KE6	Lukion keskeinen kemia	Lehtiniemi-Turpeenoja: Abi kemia ja Abi kemia ratkaisut	Otava

ET

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
ET01	<i>Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu</i>		<i>Tammi</i>
ET03	<i>Yksilö ja yhteisö</i>		<i>Tammi</i>
ET2	Maailmankuva	Tomperi-Slotte-Hjelm; Dialogi tiedosta ja maailmankuvista	Tammi
ET4	Kulttuuriperintö ja identiteetti		
ET5	Maailman selittäminen katsomusperinteissä		

Uskonto

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
UE01	<i>Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä</i>	<i>Hietämäki ym; Aava Lukion uskonto 1 Aava näkymät uskontoon</i>	<i>Edukustannus</i>
UE03	<i>Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä</i>	<i>kirja ilmoitetaan myöhemmin</i>	
UE3	Ihmisen elämä ja etiikka	Hanki-Könni-Lehtonen ym; Silta 3, Etiikka ja kirkon oppi	SanomaPro
UE4	Uskontojen maailmat	Hanki-Könni-Lehtonen ym; Silta 4, Maailmanuskonnot	SanomaPro
UE5	Mihin suomalainen uskoo?	Hanki-Hanste-Könni-Lehtonen ym; Silta 5 Uskonto Suomessa	SanomaPro
UE6	Raamattutiedon kurssi	Ei oppikirjaa	SanomaPro
UE7	Uskonnon kertauskurssi	Timonen; Uskonto. Lukion kertauskirja (suositeltava!)	SanomaPro

Filosofia

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
FI01	<i>Johdatus filosofiseen ajatteluun</i>	<i>Ikonen-Kajander-Yrjönsuuri; F-sana 1 – Mieti uudestaan!</i>	<i>Edukustannus</i>
FI2	Filosofinen etiikka	Airaksinen-Lampi; Fi Lukion filosofia 2	Otava
FI3	Tiedon ja todellisuuden filosofia	Airaksinen-Lampi; Fi Lukion filosofia 3	Otava
FI4	Yhteiskuntafilosofia	Airaksinen-Lampi; Fi Lukion filosofia 4	Otava

Psykologia

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
PS01	<i>Psyykkinen toiminta ja oppiminen</i>	<i>Päiväsalo, Lindblom-Yläne, Niemelä; Oivallus 1</i>	<i>Otava</i>
PS2	Ihmisen psyykkinen kehitys	Eronen-Kanninen-Kauppinen ym; Persoonaa 2, Kehityopsykologia	Edita
PS3	Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet	Kalakoski-Laarni-Paavilainen ym; Persoonaa 3, tiedonkäsittelyn perusteet	Edita
PS4	Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta	Kalakoski-Paavilainen-Anttila ym; Persoonaa 4, Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta	Edita
PS5	Persoonallisuus ja mielenterveys	Ojanen-Anttila-Lähdesmäki ym; Persoonaa 5, persoonallisuuspsykologia	Edita
PS6	Sosiaalipsykologia	Ahokas-Ferchen-Hankonen ym: Sosiaalipsykologia	SanomaPro
PS7	Psykologian kertauskurssi	Ei oppikirjaa	

Historia

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
HI01	<i>Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa</i>	<i>Höyssä ym; Historia ajassa 1 (LOPS 2016)</i>	<i>SanomaPro</i>
HI02	<i>Kansainväliset suhteet</i>	<i>Aunesluoma ym; Historia ajassa 2 (LOPS 2016)</i>	<i>SanomaPro</i>
HI04	<i>Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys</i>	<i>oppikirja ilmoitetaan myöhemmän</i>	
HI3	Kansainväliset suhteet	Kohi-Palo-Päivärinta-Vihervä: Forum III, Kansainväliset suhteet	Otava
HI4	Suomen historian käännekohtia Kurssien 3 – 4 kirjat myös sähköisinä	Forum IV Suomen historian käännekohtia	Otava
HI 5	Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan	Forum V Suomi esihistoriasta autonomian aikaan	Otava
HI 6	Kulttuurien kohtaaminen	Aalto-Aromaa ym; Kaikkien aikojen historia 6, Kulttuurien kohtaaminen	Edita
HI 7	Maailma nyt	Ei oppikirjaa	
HI 8	Historian ja yhteiskuntaopin kertauskurssi	Suositus: Kohi-Palo-Päivärinta-Vihervä; Abi Historia ja edellisten kurssien oppikirjat	Otava

Yhteiskuntaoppi

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
YH01	<i>Suomalainen yhteiskunta</i>	<i>Aunesluoma ym; Jokaisen yhteiskuntaoppi</i>	<i>SanomaPro</i>
YH2	Taloustieto	Kohi-Liuskari-Päivärinta-Vihervä: Forum 2, uusi taloustieto	Otava
YH3	Kansalaisen lakitieto	Forum 3 Kansalaisen lakitieto	Otava
YH4	Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni	Arola-Aromaa-Haapala ym; Kansalainen ja Eurooppa	Edita
YH5	Yrittäjyys ja yritystalous	Ei oppikirjaa	
HI 8	Historian ja yhteiskuntaopin kertauskurssi	Suositus: Kohi-Liuskari-Palo; Abi Yhteiskuntaoppi ja edellisten kurssien oppikirjat	Otava

Opinto-ohjaus

OPO1 Minä opiskelijana

Ahonen, Lounassalo, Tast;
OP 1 Minä opiskelijana Tabletkoulu
Sähköinen oppimateriaali

Liikunta ja terveystieto

	<i>Kurssi</i>	<i>Oppikirja</i>	<i>Kust.</i>
TE01	<i>Terveyden perusteet</i>	<i>TERVE 1 terveyden perusteet, uudistettu painos 2016 tai sama digikirjana</i>	<i>SanomaPro</i>
TE2	Nuoret, terveys ja arkielämä	Kannas-Eskola ym: VIRTAA Nuoret, terveys ja arkielämä (2010)	Atena
TE3	Terveys ja tutkimus	Kannas-Eskola-ym: VIRTAA Terveys ja tutkimus (UUSI, ilm. 1/2012)	Atena
TE4	Terveystiedon kertauskurssi	esim. Lehtonen-Piesanen: ABI terveystieto (2010) ja edellisten kurssien oppikirjat	Otava

Musiikki

MU9 Vapaa säestys

Tenni-Varpama; Vapaa säestys ja improvisointi, 1. – 3. painos

Otava

Kuvataide

Ei oppikirjoja